

โครงการอบรม “ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการค้า”

วันที่ 3 – 5 เมษายน พ.ศ. 2561

ณ ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ

คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันความต้องการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากการตกค้างของสารเคมีในผลผลิต ทำให้เกษตรกรสนใจปลูกพืชตามระบบเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ซึ่งปัจจัยหนึ่งในการผลิตพืชระบบนี้ที่สำคัญคือ ปุ๋ยอินทรีย์ และจากสภาพพื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่ของประเทศไทยมีปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ กรมพัฒนาที่ดินจึงได้ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงดิน ทั้งยังเป็นการลดต้นทุนและใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือทิ้งในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์แบบพึ่งพาตนเอง แต่เกษตรกรโดยส่วนใหญ่ไม่นิยมผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ทำให้มีผู้ประกอบการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จำหน่ายจำนวนมากในชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น และมีการโฆษณาสรรพคุณต่างๆ นานา ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในชื่อที่เรียกและสมบัติของปุ๋ย

ตามพระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 กำหนดความหมาย มาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์ บทลงโทษ เพื่อกำหนดคุ้มครองเกษตรกรผู้ใช้ปุ๋ย โดยมีกรมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานที่ดูแลให้ผู้ผลิตปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ และจากการวิเคราะห์ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผู้ผลิตส่งตรวจโดยห้องปฏิบัติการวิเคราะห์วิจัยดินพืชและวัสดุเกษตร ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าปุ๋ยอินทรีย์ที่นำส่งตรวจยังไม่ได้มาตรฐานตามที่กรมวิชาการกำหนดเป็นจำนวนมาก และพบว่าผู้ผลิตยังขาดความเข้าใจเรื่องปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ ผู้ผลิตเข้าใจว่าปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพเป็นปุ๋ยชนิดเดียวกัน ผู้ผลิตบางรายต้องการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่เติมปุ๋ยเคมีเพิ่มธาตุอาหาร ส่วนผู้ผลิตปุ๋ยชีวภาพก็มีปัญหาเกี่ยวกับเทคนิคการผลิต ทำให้ไม่สามารถผ่านเกณฑ์การขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร

ดังนั้นหากผู้ผลิตมีความเข้าใจในความหมาย ความแตกต่าง ประโยชน์และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพที่ถูกต้อง เข้าใจกระบวนการผลิต คุณสมบัติ และการเก็บรักษาปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ ย่อมทำให้ผู้ผลิตผลิตปุ๋ยได้ตามเกณฑ์กำหนดของกรมวิชาการเกษตร และจะสามารถส่งเสริมเกษตรกรให้ใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องและเกิดผลดีต่อการเพิ่มผลิตภาพของดิน ช่วยลดปริมาณขยะวัสดุอินทรีย์ ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีในการผลิตภาคเกษตรกรรม

ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เห็นความสำคัญของปัญหาและประโยชน์จากการใช้ปุ๋ยเหล่านี้ จึงได้จัดทำโครงการปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการค้า เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมาย การผลิต มาตรฐาน สมบัติ การเก็บรักษา การใช้ และประโยชน์ของปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ ตลอดจนพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการผลิตปุ๋ยเพื่อการค้า ได้แก่ พ.ร.บ. ปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และ พ.ร.บ. โรงงาน ให้แก่ผู้ผลิตผู้จำหน่าย เกษตรกร และบุคคลทั่วไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจประกอบการผลิตปุ๋ยเพื่อการค้าได้ทราบว่าจะต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และ พ.ร.บ. โรงงาน
2. เพื่อให้ผู้ผลิตมีความเข้าใจที่ถูกต้องว่าปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพมีความแตกต่างกันอย่างไรตาม พ.ร.บ. ปุ๋ย (ฉบับที่ 2)
3. เพื่อให้ความรู้เรื่องการใช้วัสดุอินทรีย์ในการผลิต สมบัติ ประโยชน์ และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพแก่ผู้ประกอบการ
4. เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแนะนำการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพที่ถูกต้องแก่เกษตรกรผู้ซื้อ

3. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

ผู้ผลิตและจำหน่ายปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ กลุ่มเกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

4. จำนวนผู้เข้ารับการอบรม

จำนวน 20 คน

5. ระยะเวลาการอบรม

3 วัน ระหว่างวันที่ 3 – 5 เมษายน พ.ศ. 2561

6. สถานที่ฝึกอบรม

ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อ. กำแพงแสน จ. นครปฐม

7. วิธีการฝึกอบรม

การบรรยาย สาธิต และศึกษาดูงานโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยอินทรีย์เคมี

8. การลงทะเบียนและสมัครเข้ารับการฝึกอบรม

ค่าลงทะเบียนท่านละ 2,900 บาท ค่าใช้จ่ายนี้ รวมเอกสารประกอบการอบรม อาหารกลางวัน อาหารว่าง และบริการรถนำเยี่ยมชมโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์

9. หัวข้อในการอบรม

การบรรยาย

- ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติปุ๋ย: ความหมายและประเภทของปุ๋ย หลักเกณฑ์และขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียน บทลงโทษ

- สมบัติของปุ๋ยอินทรีย์: วัสดุอินทรีย์ตั้งต้น กระบวนการหมักปุ๋ยอินทรีย์ สมบัติทางเคมีและกายภาพของปุ๋ยอินทรีย์ ประโยชน์และการใช้ของปุ๋ยอินทรีย์

- ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติโรงงาน: การดำเนินการตั้งโรงงานตามกฎหมายโรงงาน หน้าที่ของผู้ประกอบการโรงงาน

- ขั้นตอนการตั้งโรงงานการผลิตปุ๋ยอินทรีย์: อุปกรณ์และเครื่องมือในการผลิตปุ๋ย วัสดุอินทรีย์สำหรับการผลิตปุ๋ย คำแนะนำในการตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์

- การผลิตปุ๋ยชีวภาพเชิงการค้า: ชนิดของจุลินทรีย์ที่สามารถผลิตปุ๋ยชีวภาพ การเลือกวัสดุรองรับกระบวนการผลิต การเก็บรักษาและการใช้ประโยชน์ ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตเชิงการค้า

การสาธิต

- การวิเคราะห์สมบัติปุ๋ยอินทรีย์

- การทำปุ๋ยอินทรีย์ : ปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

การเยี่ยมชมโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์เคมีแบบอัดเม็ด และปุ๋ยอินทรีย์แบบปั้นเม็ด

คณะผู้ดำเนินงาน

1) นางสาวอดิษฐ์ แซ่จิว	หัวหน้าโครงการ
2) นายธนภัทร ปลื้มพวง	ผู้ร่วมโครงการ
3) นายวุฒิชัย ทองดอนแอ	ผู้ร่วมโครงการ
4) นายสุรินทร์ ทองคำ	ผู้ร่วมโครงการ
5) นายขวัญ อยู่สุข	ผู้ร่วมโครงการ
6) นางศศิธร บัวศรี	ผู้ร่วมโครงการ
7) นางน้องนุช ปรีอปรัง	ผู้ร่วมโครงการ
8) นางสมปอง ดีทอง	ผู้ร่วมโครงการ
9) นายพิษณุ บุญศิริ	ผู้ร่วมโครงการ
10) นายชำนาญ คงทัพ	ผู้ร่วมโครงการ

11. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยวิเคราะห์วิจัยดินพืชและวัสดุเกษตร ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อ. กำแพงแสน จ.นครปฐม

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถดำเนินการผลิตปุ๋ยได้ตาม พ.ร.บ. ปุ๋ย และ พ.ร.บ. โรงงาน
2. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้และความเข้าใจเรื่อง ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพแนะนำต่อผู้อื่น

13. การประเมินผลการฝึกอบรม

ประเมินความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดฝึกอบรม และวิทยากร โดยใช้แบบสอบถามเมื่อสิ้นสุดการอบรม ทั้งนี้ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องมีเวลาอบรมรวมไม่ต่ำกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ จึงจะได้รับใบประกาศนียบัตร

14. ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

เชิงปริมาณ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
เชิงคุณภาพ	ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับ 3.51 จากคะแนนเต็ม 5

ตารางการอบรม
เรื่อง ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการค้า
วันที่ 3 – 5 เมษายน พ.ศ. 2561
ณ ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง คณะเกษตร กำแพงแสน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อ. กำแพงแสน จ.นครปฐม

วันอังคารที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2561

8.30 – 9.00 น.	ลงทะเบียน
9.00 – 10.30 น.	พ.ร.บ. ปุ๋ย (ฉบับที่ 2) 2550 โดย นางจุฑารัตน์ ผลจันทร์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มควบคุมปุ๋ย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร
10.30 – 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 – 12.15 น.	ขั้นตอนการขอใบอนุญาตผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการค้า โดย นางจุฑารัตน์ ผลจันทร์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มควบคุมปุ๋ย สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร
12.15 – 13.15	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.15 – 14.45 น.	ขั้นตอนการตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โดย นายสัมพันธ์ ขำตันวงษ์ กรรมการผู้จัดการบริษัท ต้นวงษ์ศิริ จำกัด
15.00 – 15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.15 – 16.30 น.	การผลิตปุ๋ยชีวภาพเชิงการค้า โดย นายสุวิจักขณ์ ปฐมวงศ์ชวาล ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกวิจัยและพัฒนาอาวุโส บริษัท ปฐมรรค จำกัด

วันพุธที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2561

8.30 – 9.00 น.	ลงทะเบียน
9.00 – 11.00 น.	พ.ร.บ. โรงงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โดย นายสุนทร แก้วสว่าง ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย กรมโรงงานอุตสาหกรรม
11.00 – 11.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
11.15 – 12.15 น.	การวิเคราะห์สมบัติปุ๋ยอินทรีย์สำหรับการขออนุญาตผลิตเพื่อการค้า โดย น.ส.อติณัฐ แซ่จิว ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง คณะเกษตร กำแพงแสน ม.เกษตรศาสตร์
12.15 – 13.15 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.15 – 14.15 น.	การสาธิตและปฏิบัติวิธีวิเคราะห์ปุ๋ยอินทรีย์ในห้องปฏิบัติการ โดย น.ส.อติณัฐ แซ่จิว นายสุรินทร์ ทองคำ และนายขวัญ สุขอยู่ ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง คณะเกษตร กำแพงแสน ม.เกษตรศาสตร์
14.15 – 14.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.30 – 16.30 น.	สาธิตและปฏิบัติการทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์น้ำ โดย นายวุฒิชัย ทองดอนแอ ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง คณะเกษตร กำแพงแสน ม.เกษตรศาสตร์

วันพฤหัสบดีที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2561

- 9.00 – 10.30 น. เดินทาง
- 10.30 – 12.00 น. ศึกษาดูงานกระบวนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เคมีแบบอัดเม็ด
ณ กองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ 1 อ.เมือง จ.กาญจนบุรี
- 12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 – 14.00 น. เดินทาง
- 14.00 – 15.30 น. ศึกษาดูงานกระบวนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบบับนเม็ด
ณ บริษัท ปุ๋ยอินทรีย์เกษตรไทย จำกัด อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี
- 15.30 – 16.00 น. เดินทาง
- 16.00 – 16.30 น. สรุปการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ฯ ประเมินหลังการอบรม
โดย น.ส.อติษฐ แซ่จิว
ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง คณะเกษตร กำแพงแสน ม.เกษตรศาสตร์